

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΖΩΗΝ

ΥΠΟ ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

«Τά σιγά-σιγά τὰ σκιρτήματα τῆς νέας ζωῆς πού ἐδημιουργεῖτο κι' «ἐσάρκωνε» μέσα της, τὴν ἀλλάξαν. Τὸ πείσμα της καὶ ἡ ὀργὴ μεταβαλλόντουσαν σ' ἀγάπη πρὸς κάτι δικό της, πού ἀπὸ τὰ σπλάχνα της θὰ ἔβγαине, σάρκα θερμὴ ἀπὸ τὴ σάρκα της, κάτι πού θὰ τὸ εἶχε μιὰ φορὰ γιὰ νὰ μὴν εἶνε ἔρημη στὸν κόσμον. Τώρα ἔπαψε πειὰ νὰ μισῇ τὴ ζωὴ κι' εὕρισκεν ὅτι εἶχε κάποια ὑποχρέωσι νὰ ζῆσῃ καὶ νὰ ἐγκαρτερήσῃ σ' ὅ,τι κι' ἂν τῆς τύχαινε. Τώρα δὲν ἦταν ἄλλο πειὰ ἔρημη, μαγκουῖφα καὶ διωχμένη. Ἡ ἐλπίδα ἄρχισε μέσα της νὰ θλαστικῆ καὶ νὰ πετᾷ κλάδους κι' ἀνθούς, μιὰ νέα ζωὴ πιὸ ἡσυχὴ καὶ πιὸ ἀναπαυμένη ξάνοιγε στὴ φαντασία της γιὰ τὸ μέλλον. Κι' ὠρες-ὠρες τῆς ἔφερνε στὰ μάτια της ἕνα ὠραῖο μωρὸ, τὸ παιδάκι της, πού τὴν ἐκύτταζε μὲ ἀγάπη... Καὶ ξανάθλεπε τὸν ἑαυτὸ της τώρα ἀποκαταστημένο στὴν κοινωνία μὲ τοῦ παιδιοῦ της τὴν ἀξία, τὴν καλωσύνη καὶ τὴ δύναμι, σεβαστὴ κι' ἀγαπημένη ἀπ' ὅλους... Καὶ σ' αὐτὰ τὰ ὄνειροπολήματα, ἡ καλὴ τῆς ἡ καρδιά πλημμυριζόταν ἀπὸ τὸση καλωσύνη κι' ἀγάπη πρὸς τὸν κόσμον, πού ἔρχονταν στιγμὲς πού ἐνοιωθε συγγνώμη καὶ ἀγαπῆ καὶ γι' αὐτὸν τὸν ρημαχτὴ τοῦ σπιτιοῦ της, τὸν Ρούφουλα, καὶ τὸν καταστροφέα τὸ δικόνε της ἀκόμα, τὸ Γούλη.

Καὶ τότε στρέφονταν ὁ νοῦς της καὶ σ' αὐτόν:

— Τί νὰ λὲγῆ γιὰ ὅλ' αὐτὰ ὁ Γούλης; Θὰ τ' ἀγαπᾷ τὸ παιδάκι μας; Θὰ τὸ ὑποστηρίξῃ, πλούσιος καθὼς εἶνε; Κι' ἐμένα θὰ μὲ θυμᾶται καμμιά φορὰ τάχα; Τί νὰ εἶπε στοὺς δικούς του σὰν τὸν ρώτησαν;

Ὁ Γούλης στὴν ἀρχὴ ἀρνήθηκε. Κατόπιν ὁμως, ὅταν ἡ μάνα του τοῦ εἶπε:

— Νέος ἦσουν, παιδί μου, κι' ἔκανες ὅ,τι ἔκανες... Δὲν φταῖς ἐσύ, ἐκεῖνο τὸ καταραμένο τὸ κοψίδι φταίει...

Κι' ὅταν ὁ δήμαρχος τὸν καθησύχασε:

— Ξέρεις γιὰτί σὲ ρωτοῦμε; Γιὰ νὰ ξέρουμε πού θρῖσκόμαστε καὶ πῶς νὰ συμπεριφερθοῦμε... Ἐμεῖς θὰ τὰ μπαλώσουμε τὰ πράγματα καὶ τίποτα νὰ μὴ φοβᾶσαι... Ποιὸς θὰ σοῦ μιλήσῃ ἐσένα; Οἱ γονεῖς της, γιὰ οἱ συγγενεῖς της; Αὐτὴ ἔρημη εἶνε, μοῖρα δὲν ἔχει στὸν ἥλιο, ποιὸς θὰ σκοτισθῇ γι' αὐτὴν καὶ ποιὸς μαζύ μας θὰ τὰ θάλῃ; Νὰ, τὸ παιδί θὰ τὸ πετάξουμε μεθαύριο, αὐτὴ θὰ τὴ δώσουμε σὲ κάποιον καὶ οὐτε εἶνε τίποτα, οὐτ' ἔγινε... Ἐσὺ νᾶσαι καλά.

Κι' ὁ Γούλης τότε ὠμολόγησε:

— Ἐγὼ τὸ ἔκανα, παπούλη.

Ἀπὸ τότε ἐρρίχθηκε ὁ δήμαρχος νὰ θρῖ κανέναν γιὰ νὰ «κουκουλώσῃ» τὴ Δροσοῦλα, κουκουλώνοντας συγχρόνως καὶ τὸ σκάνδαλο.

— Ποιὸς θὰ θρεθῇ γιὰ νὰ τὴν πάρῃ; ξεθάρρεψε καὶ ρώτησεν ὁ Γούλης.

— Εἶνε ξεθράκωτα «ρεμάλια» ἐδῶ, πού θέλουν παντελόνι, ἄνθρωποι πού θρωμοῦν τὰ χνώτά τους ἀπὸ τὴν πείνα!... Μὲ δυὸ χιλιάδες πού θὰ τῆς δώσουμε, ποιὸς νὰ τὴν πρωτοπάξῃ κι' ὄχι ποιὸς τὴν παίρνῃ νὰ ρωτᾶς...

Ὁ δήμαρχος ἀπευθύνθηκε σὲ πολλοὺς καὶ διαφόρους, νέους καὶ μεσόκοπους, φτωχοὺς, ἄνθρώπους τῆς πεντάρας, πού ἐτσάκιζαν τὰ κόκκαλά τους σκάθοντας γιὰ μιὰ δραχμὴ ὄρες ὀλάκαιρες στὰ χωράφια καὶ πού ἐπέθαιναν δέκα φορὲς τὴ μέρα πότε στὰ καλοκαιριάτικα λιοπύρια καὶ πότε στὰ χειμωνιάτικα κρουσταλλιάσματα... «Ὅλοι ὁμως αὐτοὶ, τὸν κύτταζαν λοξά, εἰρωνικά καὶ τοῦ ἀπαντοῦσαν μὲ κάποια περηφάνεια πού ποιὸς ξέρει ἀπὸ ποιανούς προγόνους καὶ ποιὸς παληὸς ἐποχὲς τοὺς εἶχεν ἀπομείνει.

— Ἄλλοῦ αὐτῆνα, δήμαρχε... Σὲ μᾶς δὲν περνοῦνε. Εἶμαστε φτωχοὶ, μὰ εἶμαστε τίμιοι. Τὸ μέτωπό μας, τὸ βλέπεις; Δὲν στέγνωσε ποτὲς ἀπ' τὸν ἰδρώτα τῆς δουλειᾶς, μὰ καθαρὸ καὶ τίμιο τὸ φυλάμε...

Ὁ δήμαρχος ἀποσβολώθηκε.

— Ἐγὼ γιὰ τὸ καλὸ σου φρόντισα καὶ γιὰ κακὸν μὲ παίρνεις; εἶπε. Δυὸ χιλιάδες δραχμὲς κάτι τίς λένε σήμερα. Μποροῦσε νὰ κἀνης χιλιάς-δυὸ δουλειές, νὰ ξαποστάσῃς καὶ νὰ

ἰδῆς ἄσπρες μέρες στὸ σπίτι σου. Ἐπαιρνες ἕνα κάρρα κι' ἔβγαζες τοῦ κόσμου τὰ λεφτά. Δὲν βαρέθηκες πειὰ τὸ μαγκουφαριὸ, τοὺς ἄλλους νὰ δουλεύῃς; Ἐγὼ μιὰ φορὰ σοῦ τὸ εἶπα, δὲν θὰ στὸ ξαναπῶ... Νὰ μὲ φτύσῃς ἂν μὲ ξαναἰδῆς... Πάω γώ. «Ἄντιο, σπανάκι μου, στὸ καλὸ, μαρούλι μου», πού λέει κ' ἡ παροιμία.

Μὰ τίποτε δὲν ἔκανε. Κανεῖς δὲν ἐδεχότανε γιὰ γυναῖκά του μιὰ ντροπιασμένη... Φτωχοὶ μοῦτσι καραβιῶν πού ὠνειροπολοῦσαν λίγα μονόδραχμα κι' ἐζοῦσαν κι' ἐμοχθούσανε, μόνη ἐλπίδα ἔχοντας ν' ἀποκτήσουν μιὰ μέρα μιὰ βαρκούλα, ἀποκρούανε θησαυρὸ ὀλόκληρο γιὰ χάρι τῆς τιμῆς των.

— Ἡ τιμὴ τῆς τιμῆς δὲν ἔχει, καὶ χαρᾶς τον πού τὴν ἔχει! λέγανε.

Ἄνθρωποι φτωχοὶ, μεροκαματιάρηδες, πού δὲν ἐσταύρωναν ποτὲ πεντάρα καὶ πού δὲν εἶδανε «Κυρίου πρόσωπο» ποτὲς, ἔδιωχναν ὀλόκληρη εὐτυχία, πού χρυσοφορεμένη, ξελογιάστρα καὶ προκλητικὴ, ἐρχότανε νομίσματα κρατῶντας.

— Ντροπὲς καὶ γάνες δὲν θάζω στὸ σπίτι μου, ἦταν ἡ ἀπάντησι πού δίνανε ὅλοι.

Κόσμος φτωχὸς, δυστυχισμένος, πού ἔβλεπε νὰ μαραίνωνται ἀνύπαντρες ἢ ἀδερφές τους, γιὰτί δὲν εἶχαν λίγα ἐκατοστάρικα πού τοὺς ζητούσανε γιὰ προῖκα, ἢ νὰ πεθαίνουν οἱ δικοὶ τους, γιὰτί δὲν εἶχαν νὰ τοὺς φέρουνε γιὰτρὸ καὶ νὰ τοὺς πάρουνε τὰ λίγα γιαιτρικά πού χρειαζόνταν, ἀρνιόντουσαν νὰ πάρουν τὸ χρυσάφι πού τοὺς πρόσφερε ὁ δήμαρχος, τρομάζοντας καὶ νὰ τ' ἀγγίξουν σὰν νᾶγγιζαν φωτιά.

— Δὲν εἶνε χρήματα αὐτά... εἶνε φεῖδια πού θὰ μᾶς φᾶνε... ἔλεγαν.

Ποῦ τὸ ἔμαθαν στὸ χωριό;

Πῶς διαδόθηκε;

Ποιὸ μάτι τρύπωσε μέσα στὸ κλειδωμανταλωμένο σπιτικό τῶν Ρουφουλαίων κ' εἶδε τὰ πάντα καὶ ἄκουσε τὸ κάθε τί ὡς τὴν πιὸ μικρὴ λεπτομέρεια;

Μυστήριον!...

Τὰ ξέραν ὅλοι μὲ τὸ νὶ καὶ μὲ τὸ σίγμα ὅσα ἔγιναν. Ἀκόμα καὶ τῆς Δροσοῦλας τὸ κλείσιμο στὸ σπίτι καὶ τὴν ἀπόφασι νὰ τὴν παντρέψουν. Ἐκείνη ἡ μυστηριώδης φήμη τῶν μικρῶν χωριῶν, ἡ ἀόρατη, ἡ σιγοψιθυριστὴ σὰν φύλλων θρόισμα, πού ἀνάθει καὶ φουσκώνει ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη μιὰ διάδοσι, χωρὶς ποτὲ νὰ θρεθῇ τὸ πρῶτο στόμα καὶ τὸ πρῶτο αὐτί, αὐτὴ «ἐντούχισε» τὸ γεγονός καὶ ἔστησε «κογκρέσσα» μέσα στὶς αὐλές, στὰ τρίστατα καὶ τὰ πεζούλια, ὅπου ἕνα σῶμα λευκὸ, κρουστό, σὰν γαλατένιο, ἀλύπητα σερνότανε στὴ λάσπη τῆς κακολογιᾶς, τὸ σῶμα τῆς φτωχῆς Δροσοῦλας.

Ἐννοεῖται πῶς στὸ σκάνδαλο αὐτὸ ἡ ἀρχὲς κλείσανε τὰ μάτια, κανένας δὲν τολμοῦσε τίποτα νὰ εἰπῇ, κανένας δὲν θρέθηκε τὴ φτωχιά καὶ ἄτυχη νὰ ὑποστηρίξῃ.

Ἀφοῦ ὁ δήμαρχος δὲν κατώρθωσε νὰ θρῖ γαμπρὸ ἀνάμεσα στοὺς ἐργατικούς τοῦ χωριοῦ, στράφηκε στὰ «παλητομάρα». Μπεκρήδες πού κουτσοδούλευαν καὶ κουτσόπιναν, ταβερνοδίατοι «οὔθε τῆς γῆς καὶ κράθβατος, οὔθε πάγκος κρασοπουλειοῦ καὶ τ' ἀρχοντικό τους», καθὼς ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τὴ ζωὴ τους χαρακτήριζε. Δὲν ἔκαναν καμμιά δουλειὰ ὠρισμένη ἢ καλύτερα σ' ὅλες καταπιανόντουσαν, προσπαθῶντας ἀπὸ κάθε δουλειὰ νὰ ξεκολλήσουνε πεντάρες γιὰ νὰ πιοῦνε. Κατὰ τὸ πλεῖστον ἦσαν ἀχθοφόροι καὶ λαθρέμποροι, κἀνανε ὁμως καὶ τὸ βαρκάρη, καὶ τὸ βοηθὸ τοῦ ἀγωγιάτη, καὶ προσκολλιόντουσαν κατὰ τὰ φεγγάρια στὶς τράτες, κατὰ τὸ θέρος πάντοτε, ὅπου δὲν κάνει κρῦο, καὶ πολλὲς φορὲς ἐδούλευαν καὶ στοὺς ὑπαλλήλους, στήνοντες τῶν ἐργοδηγῶν τὰ σήματα κατὰ τίς καταμετρήσεις ἢ κουβαλοῦσαν τοῦ ἐφόρου τὰ δισάκκια. Τὸ καλοκαῖρι, ντυμένοι κατὰ βρώμικα ἀσπρόρρουχα, γυμνόποδες, γυμνόχειρες, ἀξύριστοι, μὲ τὰ μαλλιά ἀνάκατα σὰν «ἀφάνες», ἔπλεναν τὰ

βαρέλια στην ακροθαλασσιά, κρατώντας και πουλώντας τὸ ρετσίνι γιὰ τὸν κόπο τους. Κατὰ τὸν τρύγο τοὺς ἔπαιρναν ν' ἀλείφουν με «σβουινιές» τ' ἀλώνια, ἢ νὰ γυρίζουν με τὸ λιπύρι τῆ σταφίδα.

— Τομάρια! Ποῦ ἔχουνε ἀνάγκη αὐτὰ ἀπὸ τὸν ἥλιο!... Μπαλταδιές νὰ τοὺς δίνης δὲν παθαίνουν τὰ κεφάλια τους... Αὐτοὶ ἦσαν τὰ «παλητομάρα», ποὺ ἀνάμεσά τους ὁ δήμαρχος στράφηκε νὰ βρῆ τῆς Δροσοῦλας ἀντρα.

Ἔνας ἀπ' αὐτοὺς, ὄχι ὅμως ἴδιος με δαύτους, ἦταν κι' ὁ Στάσος ὁ Καντήλας, ἕνας νέος καμμιά εἰκοσιπενταριά χρόνων, μεθροκόνατο πρώτης, ποὺ κυλιόταν στὶς ταβέρνες διὰ ἀρκῶς, μεθοκοπώντας και καυγαδίζοντας. Εἶχε μιὰ μικρὴ βαρκούλα, ποὺ σάπισε σχεδὸν, χωρὶς μπογιά, και σὰν ἦτανε μπουνάτσα, θάζοντας ἐμπρὸς ἕνα δαδί, πήγαινε γιὰ σουπιές και γιὰ χταπόδια. Τῆ σαρακοστὴ ἔπιανε με τὸ διχαλωτὸ καλάμι ἀχινούς, ποὺ τοὺς ρουφούσε σὰν σουμάδα εὐφραϊνόμενος ἀπὸ τῆ νόστιμη ἀρμύρα:

— Φρρρ, χάαα, ἀνασταίνουε!...

Ἡ με τὸ σουγιαδάκι ξεκολλοῦσε πεταλίδες ἀπὸ τὶς κοτρῶνες τῆς ἀκρογιαλιάς, ἢ πήγαινε ἔξω στ' ἀβαθῆ γιὰ ἀχιβάδες ἢ θάζοντας ἕνα σύρμα στὶς τρυπίτσες ποὺ φαινόντουσαν στὴν ἄμμο τῶν ρηχῶν νερῶν, ἀνέσυρε θαλασσινές σωλῆνες, ποὺ ἦσαν πάντα «ἀειντε ντέ».

Μιὰ μητέρα εἶχε μόνο, μιὰ γρηῃ ζαρωμένη, ποὺ ἦτανε μιὰ χουῖφτα κόκκαλα, κι' ἔτρεμε και πονοῦσε γι' αὐτὸν κι' ἔτρεχε νὰ τὸν συμμαζέψη ἀπ' τὶς ταβέρνες, ἢ ρεκάζοντας πήγαινε νὰ τὸν προφυλάξη ὅταν ἄκουγε πὼς πάλι «πιάστηκε» και νὰ τὸν φέρη, κρατώντας τον τρυφερά ἀπ' τὸ χέρι, στὸ σπίτι, ἐνῶ στὸ δρόμο στοργικὰ και χαϊδευτικὰ, γιὰ νὰ μὴ τὸν πονέση, τὸν συμβούλευε, λέγοντάς του παραπονετικά:

— Γιατί, μωρὲ παιδάκι μου, δὲν κάθουαι καλά; Τί ἔχεις και πιάνουαι με τὸν κόσμο; Λαθάτωσα ἢ ἔρημη!... Δὲν με λυπάσαι τῆ μαύρη και τὴν ἄραχλη; Θὰ με φᾶς, μωρὲ παιδί μου, θὰ με θάψης!... Χτύπος μ' ἔπιασε!... Δὲν ἀντέχω ἢ κακομοίρα πειά!...

— Σκασμὸς, «κούσαλο», καφεκοῦτι, μοῦφαγες τ' αὐτιά! Πότε θὰ πεθάνης νὰ ξεγνοιάσω; τῆς ἀπαντοῦσε αὐτὸς, ξεθυμαίνοντας μ' ἐκείνη.

Τὴν ἔδερνε, τὴν ἄφηνε γυμνὴ και νηστικὴ. Καὶ ὅμως αὐτῆ, ὅποτε τὸν ἀνέφερνε, τὸ στόμα τῆς κολλοῦσε: «Ὁ Στάσος και ὁ Στάσος μου». Ἔτσι, σὰν μάνα ποὺ λαχταροῦσε γιὰ τὸ σπλάχνο τῆς και κύτταζε πὼς νὰ μὴ τοῦ χαλάση τὸ χαιτήρι, πέθανε ἕνα πρωτὶ και περιφρονημένη και στὸ θάνατό τῆς, τὴν πῆραν και «βρούστου - βρούστου» ὁ παπᾶς, τὴν θάψανε.

— Πάει ἢ θειά Κοντύλω... Ἔλα, Στάσο, τὸν «κόμπο» σοῦ τὸν ἄφησε, ἔλεγαν στὸ γυιό τῆς.

Κι' αὐτὸς σκυφτὸς και κόκκινος ἀπ' τὸ κρασί, ἔλεγε δείχνοντας κάτι παληοκούρελα τῆς μακαρίτισσας, στὴν ἄκρη πεταγμένα:

— Νὰ, πᾶρτε τὰ κοσμήματα, νὰ τὰ πᾶτε στὸ σαράφη!

* * *

Ὅταν ἢ γρηῃ πέθανε, ὁ Στάσος πῆρε κάτι ρουχαλάκια δικά τῆς, τᾶκανε ἕνα μπόγο κι' ἔδωκε τὸ κλειδί τῆς χαμοκέλας ποὺ καθόταν στὴ σπιτονοικοκυρά. Ἐπῆρε ἔπειτὰ τὸ μπόγο ἐκεῖνο, ἐπῆγε στὴν ταβέρνα ὅπου διημέρευε και ἄφηνε τὰ λεπτά του, τὸν ἐπέταξε πίσω ἀπὸ ἕνα βαρέλι και εἶπε στὸν ταβερνιάρη ποὺ τὸν κύτταζε:

— Περισεύει και γιὰ μένα ἕνα σκαμνί, γιὰ νὰ ξαπλώνομε τὸ θράδυ; Πάει τὸ κλεισα τὸ σπιτικό...

— Καὶ δὲν κάνεις ὅ,τι θέλεις, τ' ἀπάντησε ὁ ταβερνιάρης.

Ἀπὸ τότε κοιμόταν στὴν ταβέρνα, ὅταν δὲ ὁ καιρὸς ἦταν καλὸς στὴν ἀκρογιαλιά ἢ μέσ' τῆ θάρκα μαζεμένος. Τώρα ποὺ ἢ γρηῃ τοῦ πέθανε, δὲν εἶχε με ποιὸν νὰ τσακωθῆ και ποιὸν νὰ δείρη ὅταν τὸ κρασί τὸν ἀνάβε.

— Τσ' ἀνάβεις κᾶνα κερὶ, μωρὲ, ἐκείνης τῆς γρηῃς; τὸ ρώτησε μιὰ μέρα ἢ συμπεθέρα, ποὺ τὸν εἶδε νὰ περνᾶ ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς, καθὼς καθισμένη στὶς πέτρες τῆς αὐλῆς ἔγνεθε στὴ ρόκα τῆς μιὰ μεγάλη τουλούπα ἄσπρο, καθαρὸ, μαλλί.

— Κερὶ, λει; ἀπάντησ' αὐτὸς κυνικώτατα. Καντήλες τῆς ἀνάβω κάθε μέρα στὸ κρασοπουλεῖο, ὑπονοώντας τὰ μεγάλα γεμάτα ποτήρια ποὺ κατέβαζε μονορροῦφι.

Σ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο, λοιπὸν, ἔστραφη τῶρα ὁ δήμαρχος, προσφέροντάς του τῆ Δροσοῦλα γιὰ σύζυγο και δυὸ χιλιάδες προικα.

— Γιατί, τί συμβαίνει; ρώτησε ἐκεῖνος, ἀπορῶντας γιὰ τῆ γενναιοδωρία τῶν Ρουφουλαίων.

— Νὰ σοῦ πῶ. Ἐσὺ εἶσαι ἔξυπνο παιδί και θὰ με καταλάθης. Νὰ, τὸ κορίτσι ἀμάρτησε μιὰ φορὰ και μόνη, μὰ εἶνε διαμάντι και νυικοκυρά, ποὺ οὔτε στὸ δαχτυλάκι τῆς δὲν κάνεις.

— Ἐμένα θὰ μοῦ πῆς...

— Δὲν σε πειράζει τίποτα;...

— Τί νὰ με πειράζει; Λέω πὼς εἶνε χήρα μέσα μου, και ἡσυχάζω. Τᾶχα ἢ χήρες πὼς παντρεύονται; Ἐδῶ «παρᾶ» ἰὸν λένε κι' ὅποιος ἔχει τὸν παρᾶ ἔχει και τὴν τιμῆ, τὰ ἔχει ὅλα. Δὲν βλέπομε τί γίνεται;

— Λοιποῦν, σύμφωνοι; τοῦ εἶπε ὁ δήμαρχος.

— Καὶ πότε με τὸ καλὸ οἱ γάμοι;

— Τὴν Κυρακῆ.

— Καὶ οἱ παράδες;

— Ἀμέσως και στὸ χέρι. Ἀλλὰ νὰ μὴ διαδοθῆ και σοῦ κάνουε χαλάστρες.

— Σπίτι δὲν ἔχω, εἶμαι ἔρημος... εἶπεν ὁ Στάσος.

— Θὰ σᾶς θάλω στὸ πατρικό τῆς νὰ καθήσετε, ποὺ τὸ πῆρε ὁ γαμπρὸς μου σήμερα.

— Σύμφωνοι και παρασύμφωνοι.

Τὸ θράδυ ὁ Στάσος μέθυσε ἀπὸ τῆ χαρὰ του, ὅσο δὲ μέθυσε ποτὲ και βγῆκε τρικλίζοντας στὸ δρόμο.

Ἄλλες ἢ παπαροῦνες,
καπαροῦνα μου,
ἄλλες ἢ παπαροῦνες...

Τότε ὅμως, ἀπάνω στὴν εὐτυχία του, θυμήθηκε και τῆ μητέρα του και πάνω στὴ στροφή τοῦ τραγουδιοῦ ἄφησε ἕνα μεγάλο στεναγμὸ γιὰ τὴν πεθαμένη, σὰν τύφι συνειδήσεως:

— Μητέρρραα μου, δὲ σε περρριποιήθηκα!..

Και ἔξακολούθησε τὸ τραγοῦδι, ἐνθουμούμενος και ἀνακράζοντας σε κάθε στροφή τῆ μάνα του, ποὺ πῆγε πικραμένη στὴ μαύρη γῆ:

— Ἀχ' ἔτοῦτα εἶ...

ν' ἔτοῦτα εἶνε θάσανα

— Μητέρα μου, ὁ ἔρημος!

Ἀχ, κι' ὄχι τὰ περασμένα,

Πρόβαλλε νὰ ἰδῆς

κορμί ποὺ τυραννεῖς...

— Μητέρα μου, τετέλεσαι!

Ἄλλα τῶρα ἦσαν ἔτοιμα γιὰ τῆς Δροσοῦλας τὴν ἀποκατάστασι, μόνον ἢ Ρουφουλῖνα ἀντέτεινε γιὰ τὴν προικα.

— Θὰ γελάση ὁ διάλογος 'δοῦ μέσα, θὰ γελάσ'!... Δυὸ χιλιάδες δὲν τὶς παίρν' ἢ καλύτερη στοῦ χουριό και θὰ τὶς πάρη μιὰ μαμοῦρα;...

Ἐποχώρησεν ὅμως στὴ σιδερένια λογικὴ τοῦ πατέρα τῆς, ἀλλὰ ποὺ πάντων στὰ λόγια τοῦ ἀντρός τῆς, ποὺ τῆς εἶπε:

(Ἄκολουθεῖ)

